तामेवापदमाह अलोहमित्यादिना तंशत्रुणाकृतंवारणावतस्थं शस्त्रंसस्तिशेतेअस्मिन्निति व्युत्पत्त्याप्रासादं योवेत्तितंद्विषोनघ्नंतीतिसंबंधः शस्त्रमितिदंत्यसकारस्थानेतालव्यशकारोम्लेच्छभाषात्वात् हेल यइतिवत्वर्णविकारः षसस्त्वापेइत्यदादेस्त्रन्प्रत्ययांतस्यरूपं तमेवविशिनष्टि अलोहमिति अलोअनलोग्निः आहिउपहीतिवद्वर्णलोपः तेनआग्नेयानिद्रव्याणिजतुशणसर्जरसादीनिलक्ष्यंते तेषांऊहःसमू होयस्मिन् आग्नेयैर्दाहकैर्द्रव्यैरुपेतमित्यर्थः तर्हिकिंतानिज्ञातुमशक्यानिनवेत्यतआह शरीरपरिकर्त्तनमिति शरीरंस्वरूपं म्लेच्छभाषात्वादविभक्तिकमिदंपदं परिपरिलुप्यअच्छाद्य वर्णद्वयलोपः परिवर्जनार्थोवा कर्त्तनंहिंसकं तस्मिन्गृहेतर्हितान्येवाग्नेयानिद्रव्याणिभित्त्यादौवर्त्तंतेनस्वरूपेणदृश्यंतेअतस्तंशरीरपरिकर्त्तनंप्रासादंपरित्याज्यंयोवेत्ति कर्त्तनमितिहिंसार्थस्यकृणैंत्तेरूपंनच्छेदनार्थस्यकृंततेरितिज्ञेयं कर्त्तनकालमाह निशीति अत्रनिशितंकर्त्तनमितिपदत्रयव्यतिरेकेणपूर्वार्धंम्लेच्छभाषयैवोक्तं एवमग्रेपिश्लोकेकतिपयपदान्येवम्लेच्छभाषाभवतिनसर्वःश्लोकइतिज्ञेयं योवेत्तितंप्रतिघातविदंतस्यशस्त्रस्य प्रतिघातःप्रतीकारः तद्विदं द्विषःशत्रवोनघ्नंतिहंतुंनशक्नुवंतीत्यर्थः ॥ २२ ॥ कस्तर्हिसाहसीतस्मिन्गृहेवसतोस्मान्भस्मीकर्त्तुंयतिष्यतीत्यतआह कक्षघ्नइति कक्षःकुक्षिःपार्श्वइतियावत् तघ्नंतिगच्छतीतिकक्षघ्नःपार्श्वचरःपुरोचनएव अत्रस्वरस्यैवप्रथमेपदेव्यत्ययोहंतेरप्रसिद्धंगत्यर्थत्वंचम्लेच्छभाषात्वात् कक्षघ्नएवशिशिरघ्नः शृणातिहिनस्तीतिशिशिरोऽग्निः शृहिंसायामित्यस्यरूपं तेनहंतीतिशि

अलोहंनिशितंशस्त्रंशरीरपरिकर्त्तनं ॥ योवेत्तिनतुतंघ्नंतिप्रतिघातविदंद्विषः ॥ २२ ॥ कक्षघ्नःशिशिरघ्नश्चमहाकक्षेबिलौकसः ॥ नदहेदितिचात्मानंयोरक्षतिसजीवति ॥ २३ ॥ नाचक्षुर्वेत्तिपंथानंनाचक्षुर्विंदतेदिशः ॥ नाधृतिर्बुद्धिमान्नोतिबुध्यस्वैवंप्रबोधितः ॥ २४ ॥ अनामैर्दत्तमादत्तेनरःशस्त्रमलोहजं ॥ श्वाविच्छरणमासाद्यप्रमुच्येतहुताशनात् ॥ २५ ॥

शिरघ्नः गावीगोणीतिवद्वर्णाधिक्यंशिकारद्वयरूपं अयमेवपार्श्ववर्त्तीयुष्मानग्निनाहंतुमायातीत्यर्थः एवंतर्ह्ययमेवहंतव्यउतवारणावतेतद्गृहंवानप्रवेष्टव्यमुतवारणावतमगत्वैवहास्तिनपुरंप्रत्येवागंतव्यमित्याशंक्याह महाकक्षइति महतिकंसुखंक्षिणोतीतिकक्षयःशत्रुर्वर्णलोपेनकक्षेमहतिशत्रौसतिएतत्त्रयंकर्त्तुमशक्यं ज्ञातकपटोहिबलवान्शत्रुःप्रत्यक्षमेवप्रहरेदितिभावः कस्तर्ह्यत्रउपायइत्यतआह बिलौकसः बिलांतःप्रविष्टान्युष्मान्सपुरोचनोनदहेत् तत्रदाहसंभावनानास्ति तत्रगृहांतर्बिलंकर्त्तव्यमित्यर्थः इत्यनेनप्रकारेणात्मानंयोरक्षतिसजीवति तस्मात्त्वयाप्येवंज्ञात्वाउपायेनात्मासंरक्षणीयइत्यर्थः ॥ २३॥ ननुबिलेप्रविष्टानामस्माकंबिलमुखेप्रदीप्तेनवन्हिनाअंतरूष्मणानाशःकर्त्तव्यइत्याशंक्यविवेकंविनामार्गज्ञानंदिग्ज्ञानंचनभवतिधैर्यंविनाऐश्वर्यंचनप्राप्यतइतिविवेकंधैर्यंचाश्रयस्वेत्याह नाचक्षुरिति चष्टेपश्यत्यनेनेतिचक्षुर्विवेकः संस्कृतएवायंश्लोकोनीतिप्रदर्शनार्थः ॥ २४ ॥ तत्रमार्गविवेकंतावदाह अनामैरिति अनामैःशत्रुभिर्दत्तंस्वीकारितंशस्त्रंगृहंअलोहजंपूर्ववत्आग्नेयद्रव्यसमूहजंआदत्तेस्वीकरोतिचेन्नरस्तर्हिश्वावित्शललस्तस्यशरणंगृहंतद्वत् तस्यहिबिलमुभयतोमुखंभवतितादृशंबिलमासाद्यप्राप्यहुताशनात्प्रमुच्येतआत्मानंमोचयेत् तेनबिलप्रवेशेनमार्गांतरेणसद्यएवबिलाद्बहिर्निःसरतांयुष्माकंनांतरूष्मणामरणंभविष्यतीत्युक्तं ॥ २५ ॥

Digitized by Google